

Модернізація освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти
відповідно до тенденцій розвитку українського та світового ринків праці

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ВІДПОВІДНО ДО ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО ТА СВІТОВОГО РИНКІВ ПРАЦІ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

26 лютого 2025 року

Отже, удосконалення методик викладання суспільних дисциплін у сучасних умовах є важливим чинником формування всебічно розвиненого, морально відповідального та професійно підготовленого фахівця-медика.

Трухманова С. Л., Іванова Н. В., Ратушняк І. І.

НЕОБХІДНІСТЬ ВИВЧЕННЯ СОЦІОЛОГІЇ ЯК БАЗОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Становлення медичного працівника в сучасних умовах пов'язане не лише із засвоєнням суто медичних дисциплін, але і з набуттям соціальних вмінь: вміти спілкуватись, розпізнавати проблеми, реагувати на них і вирішувати складні завдання, пов'язані з особистим здоров'ям хворих та суспільним здоров'ям загалом.

Лікар в усі періоди розвитку людства мав значну соціальну відповідальність та широкі повноваження перед обличчям спільноти, як представник інтелектуальної еліти, інтелігенції свого народу. Він був і залишається джерелом і провідником знань, авторитетної думки для громадян, орієнтується у соціальних змінах і викликах часу. Сама професія лікаря публічна, громадська, пов'язана з впливом на свідомість людей та їх поведінку. Лікар представляє інтереси середнього класу, несе гуманістичні демократичні ідеї, формує громадянське суспільство, здорову сім'ю, впливає на поширення здорового способу життя. Зрозуміло, що медик повинен мати інтегральні уявлення про соціум, добре орієнтуватись у суспільному просторі для прийняття сучасних зважених рішень, передбачати суспільні потреби в нових знаннях та послугах, запобігати конфліктам, стигматизації, віковій, гендерній та іншим видам дискримінації, організувати психологічну допомогу воїнам, пораненим, особам з інвалідністю, з ПТСР, використовуючи набуті соціологічні знання.

Вивчення соціології на першому курсі університету надає студенту важливі інструменти для подальшої наукової роботи, можливість використання методів збору соціологічної інформації при підготовці курсових, дипломних робіт, а також проведення соціологічних досліджень в галузі охорони здоров'я. В подальшому медик зможе здійснювати соціологічний моніторинг стану здоров'я населення, його медичної компетентності, обізнаності щодо епідеміологічних, гігієнічних норм і вимог, поводження з дітьми та оцінки їх здоров'я, здійснення паліативної допомоги, швидкої допомоги, першої допомоги в умовах надзвичайних ситуацій, а також моніторинг розповсюдження хімічних та нехімічних форм залежності серед молоді, поширення інфекційних та неінфекційних хвороб, що набули соціального значення, поведінки медичного персоналу у закладах охорони здоров'я тощо.

Перебуваючи на посаді керівника медичного закладу, лікар може краще орієнтуватись в організації ефективної роботи колективу, використовуючи набуті в університеті соціологічні знання. Проблеми інтеграції, планування, раціонального розподілу соціальних ролей, профілактика конфліктів, управління якістю медичної допомоги, ефективна взаємодія працівників стануть не стільки проблемами, скільки вирішуваними завданнями.

Загалом, потрібно підкреслити, що медичні працівники формують особливу медичну субкультуру в суспільстві, де проявляють високі моральні якості і служать прикладом відповідальної соціальної поведінки.

Особливо важливим для студентів медиків є розділ «Медична соціологія», опановуючи який вони вчаться розбиратись у різних поглядах на трактування і ставлення до хвороб в різні часи, у впливі цивілізації на сучасний стан здоров'я населення в розвинутих і патріархальних суспільствах, у тенденції до медикалізації суспільного життя та причин соціальних проблем, вивчають ефективні моделі спілкування лікарів з пацієнтами та інші актуальні питання організації системи охорони здоров'я.

Не можна переоцінити значимість соціологічного знання у виконанні професійних обов'язків лікаря, в усвідомленні потреби грамотного соціального супроводу, індивідуально-особистісної стратегії в терапії різних видів розладів здоров'я, холістичного підходу до пацієнта у професійній діяльності лікаря.

Федик Т.В., Гаджула Н.Г.

MICROLEARNING ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ У ВОЄННИЙ ЧАС

В умовах воєнного стану українці перебувають у стані хронічного стресу, що негативно впливає на всі сфери життя, зокрема на освітній процес. Здобувачі вищої освіти не є винятком. Це підтверджують результати численних досліджень, зокрема Всеукраїнського соціологічного опитування серед підлітків та молоді, які свідчать, що молоді люди страждають від тривожності, страху та невизначеності, а це безпосередньо призводить до погіршення результатів академічної успішності студентів. Стан перманентного стресу, небезпеки та невідомості спричиняють труднощі із запам'ятовуванням, зниження концентрації уваги, втрату мотивації до навчання, погіршення взаємодії в групах. Під час занять викладачі помічають, що студенти потребують набагато більше часу для вивчення нового матеріалу та засвоєння практичних навичок. У них немає бажання переглядати додаткові матеріали, а навчальні слайди та відео тривалістю більше 10-15 хвилин викликають втому та втрату концентрації. Завдання без оцінювання майже не виконуються. Ці проблеми пов'язані з особливостями роботи мозку в екстремальних умовах, коли його ресурсів вистачає лише на головне та важливе.

З огляду на ці фактори, співробітники кафедри терапевтичної стоматології спрямували свої зусилля на зменшення впливу обставин воєнного часу з метою оптимізації навчання та покращення успішності майбутніх фахівців, зокрема впровадили *microlearning* (мікронавчання) як методику, що сприяє зменшенню когнітивного навантаження та покращенню ефективності засвоєння матеріалу. Сутність цього підходу полягає в поділі складних тем на невеликі модулі, що дозволяє студентам отримувати дозовану інформацію у зручному форматі протягом 5-7 хвилин. Прикладами ефективного використання *microlearning* є освітні платформи Prometheus та iLearn, які надають доступ до коротких, структурованих навчальних курсів.

Спочатку цю методику найкраще вдалося реалізувати у форматі асинхронного навчання. Це дозволяє студенту у зручний для нього час опрацювати матеріал у вигляді короткого відео, міні-лекції чи інфографіки на доступній навчальній платформі. Кожен модуль пояснює одну ідею